

Брюксел, 29.2.2016 г.
COM(2016) 93 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Наличност и степен на готовност на технологията за определяне на самоличността на лица въз основа на пръстовите отпечатьци, съхранявани в Шенгенската информационна система от второ поколение (ШИС II)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Става все по-трудно да се установи самоличността на дадено лице заради промяна на имена и използването на псевдоними или подправени документи. Документните измами все по-често се използват като начин на действие за незаконно влизане и движение в рамките на Шенгенското пространство. В Годишния анализ на риска за 2015 г. на Frontex бе докладвано, че през 2014 г. са констатирани около 9 400 случая на документна измама при влизане в ЕС/Шенгенското пространство от трети държави, което представлява лек спад в сравнение с предходната година. В същото време докладваните случаи във връзка с движението в рамките на Шенгенското пространство в ЕС бележат значително увеличение от 7 867 през 2013 г. на 9 968 през 2014 г. (+ 27 %).

Лицата, извършващи документни измами, подкопават не само сигурността на границите, но и вътрешната сигурност на ЕС. Често лицата, издирвани от полицията, крият самоличността си и използват множество псевдоними. Някои лица, за които има забрана за влизане в Шенгенското пространство, могат законно да променят самоличността си в своята страна на произход, за да не бъдат открити. В този контекст е необходим надежден метод за установяване на самоличността. Използването на пръстови отпечатъци би било ефективно средство както за граничната охрана, така и за служителите на правоприлагащите органи за установяване на самоличността на лицата, издирвани от властите, и за откриването на случаи на документна измама.

Представляващото измама използване на пътни документи във връзка с неотдавнашните терористични нападения в Париж също потвърждава необходимостта от инструмент, който дава възможност за установяването на самоличността на лица въз основа на пръстови отпечатъци. В тази връзка в заключенията на Съвета от ноември 2015 г. бе изтъкнато колко важно е засилването на контрола и извършването на системни проверки. Към настоящия момент не съществува система за целия ЕС, позволяваща проверката на лица въз основа на пръстови отпечатъци.

Шенгенската информационна система от второ поколение (ШИС II) беше пусната в експлоатация на 9 април 2013 г. Съхраняването на пръстови отпечатъци в централната система представлява нов елемент. Понастоящем пръстовите отпечатъци се използват за *потвърждаване* на самоличността на дадено лице, открито в резултат на търсене, обикновено по име и дата на раждане. Това е търсене със съпоставяне „едно към едно“ — отпечатъците на лицето се сравняват с един набор отпечатъци, съхранявани в ШИС. Възможността *да се установи самоличността* на дадено лице въз основа на неговите пръстови отпечатъци обаче изисква развитие в сегашната практика на правоприлагане: сравняване на отпечатъците на лицето с всички набори от отпечатъци — търсене при съпоставяне „едно към много“ — за да се установи самоличността на лицето единствено въз основа на пръстовите отпечатъци. Тази функция изисква въвеждането на автоматизирана дактилоскопна идентификационна система (AFIS).

AFIS се използва успешно в редица национални бази данни и бази данни за трансгранично сътрудничество. Очевидните примери за ЕС са Визовата информационна система (ВИС) и Евродак.

Член 22, буква в) от Решението за ШИС II¹ и от Регламента за ШИС II² съдържа правно основание за използването на AFIS. Преди тази функция да бъде въведена, Комисията трябва да представи доклад относно наличността и степента на готовност на необходимата технология, по който се провеждат консултации с Европейския парламент. Целта на настоящия доклад е да се изпълни това изискване и да се потвърди, че технологията за идентифициране на пръстови отпечатащи е налична и е готова за интегриране в ШИС II.

Степента на готовност и наличност трябва да бъде преценена, като се имат предвид уникалното положение и характеристики на ШИС II, които са свързани с редица предизвикателства от техническо и организационно естество, изискващи подходящи и индивидуални решения. В настоящия доклад — подкрепен с изследване, проведено от Съвместния изследователски център на Комисията (JRC)³ — също така се очертават техническите и организационните изисквания във връзка с ШИС, описват се видовете сценарии, при които пръстови отпечатащи се използват в оперативен контекст, и се съдържат препоръки за успешното въвеждане на функцията AFIS.

2. ИЗСЛЕДВАНЕТО НА JRC И СЪДЪРЖАЩИТЕ СЕ В НЕГО КОНСТАТАЦИИ

В *Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“* се описват нивото на технологична готовност и наличността на технологията на базата на скала от девет точки⁴: ниво 1 означава спазване на основните принципи, а ниво 9 — доказване на реалните системи в оперативна среда. При технологията AFIS вече е постигнато ниво 9 за много системи, работещи в цял свят.

2.1 Преглед на технологията AFIS

2.1.1 Ефективност

JRC представи преглед на най-значимите кампании за независима оценка на ефективността, като идентифицира релевантните инициативи в контекста на ШИС. Очертаха се три ключови пункта:

- Точността на AFIS зависи изцяло от данните, използвани за оценяването ѝ, и от качеството на тези данни.
- Други фактори, които могат да повлияят на ефективността на AFIS, са размерът на базата данни, в която се извършват търсенията, броят на отпечатащите, използвани за търсенето, и очакваното време за отговор.

¹ Решение 2007/533/ПВР на Съвета от 12 юни 2007 г. относно създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II)

² Регламент (ЕО) № 1987/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II)

³ <http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC97779>

⁴ https://ec.europa.eu/research/participants/portal/doc/call/h2020/common/1617621-part_19_general_annexes_v.2.0_en.pdf

http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/wp/2016-2017/annexes/h2020-wp1617-annex-ga_en.pdf

- При данни с добро качество и търсене със съпоставяне на набор от 10 отпечатъка с набор от 10 отпечатъка кампаниите за оценка показват, че точността на технологията AFIS е много голяма, като процентът на грешка е около 0,1 %.

2.1.2 Качество

Много проучвания и показатели показват, че ефективността на биометричните системи зависи от качеството на въведените проби. Повишаването на качеството може да е от технически характер, да е свързано със стандартите или дори със способа за снемане на отпечатъците, т.е. електронно сканиране „на живо“ (live-scan) или ръчно снемане на отпечатъци с мастило. Електронното сканиране, под надзора на опитен оператор, е предпочитаният способ за получаване на най-добро качество. Въпреки това все още се срещат снети с мастило отпечатъци, които са сканирани и въведени в базата данни. В системите следва да са интегрирани процеси, с които да се откриват пръстови отпечатъци с лошо качество.

Следва да се поставя неизменен акцент върху качеството при:

- Снемането на отпечатъците
- Техническата оценка на тяхното качество
- Системните решения за осигуряване на съответствие
- Използването на най-добрите снети проби
- Наблюдението на работата на системата и на лицата, които я използват

Тъй като изследването беше широкообхватно, в него бе разгледана и свързаната с най-много предизвикателства област по отношение на качеството — латентните пръстови отпечатъци, открити на местопрестъпления или местопроизшествия.

Латентните отпечатъци ще бъдат използвани само за справки. Очаква се, че в ШИС ще се съхраняват само пълни набори от 10 отпечатъка от известни лица.

В повечето посетени държави членки качеството се управлява също чрез „множество набори от данни“. Когато от дадено лице неколнократно са били снемани пръстови отпечатъци, например при всяко задържане на това лице, отпечатъците се съхраняват. Отделните отпечатъци в наборите могат да бъдат сравнявани в зависимост от оценката за тяхното качество и може да се съставя комбиниран набор, съдържащ 10-те отпечатъка с най-високо качество. Такъв подход може да се използва и в ШИС.

Изключително важен въпрос е включването на механизми за измерване на качеството в AFIS, така че да се подобри ефективността. По отношение на качеството следва да бъдат отчетени шест ключови пункта:

- Ефективността на AFIS изцяло зависи от качеството на данните (т.е. пробите на отпечатъци), с които работи.

- Много фактори могат да повлияят върху качеството на отпечатъците. Някои от тях могат да бъдат контролирани (напр. чистота на датчика), други не (напр. увредени върхове на пръстите вследствие на ръчен труд).
- Автоматичните механизми за качеството на пръстовите отпечатъци играят съществена роля за контрола на качеството на данните, въведени в AFIS.
- Различните видове отпечатъци имат различна степен на качество. Основните разновидности, с които работи AFIS, са следните: снети с мастило/електронно сканирани „на живо“, по обиколката на пръста/плоски/латентни.
- Най-проблемните данни от гледна точка на ефективността на AFIS са тези за латентните отпечатъци, тъй като не съществува контрол върху качеството им.
- Въпреки че не съществува стандартен способ за измерване на качеството на отпечатъците, алгоритмите NFIQ и NFIQ-II (American National Institute for Standards and Technology (NIST) Fingerprint Image Quality: алгоритъм за качество на изображението на пръстовите отпечатъци, разработен от Националния институт за стандарти и технологии на САЩ) са се превърнали в de facto стандарти поради своята доказана много висока ефективност и наличност.

2.2 Обичайна употреба на националните AFIS

В изследването са посочени типични случаи на използване на пръстовите отпечатъци. Най-значимите от тях за целите на ШИС се отнасят до лица, които присъстват към момента на снемане на отпечатъка, например задържани заподозрени лица. Два са параметрите, които трябва да бъдат определени:

- минимална очаквана точност на процеса на сравняване,
- максимално позволено време за отговор.

Например задържан заподозрян е откаран в полицейския участък, където са снети пръстовите му отпечатъци. Наборът от 10 отпечатъка е използван за търсене в централната база данни за дактилоскопични отпечатъци. Открит е съответстващ набор от 10 отпечатъка, които са били снети при предишно задържане на лицето. Лицето е присъствало при снемането на всеки набор отпечатъци, така че може да се очаква високо качество. Тъй като лицето е задържано евентуално за няколко часа, не е необходимо бързо време за отговор.

Когато обаче е необходимо да се извърши бърза проверка, например на кабина за контрол на летище, се случва да се сканират само два пръста.

Очакваната степен на точност на проверката е по-ниска, но все още е налице значителен контрол върху вземането на двата отпечатъка и върху пълните набори от 10 отпечатъка, използвани за сравнение. Тъй като лицето не е задържано, се очаква кратко време за отговор, вероятно в рамките по-скоро на няколко секунди, а не минути. Ако се намери съответствие, може да се извърши проверка на втора линия чрез търсене по пълния набор от 10 отпечатъка.

2.3 Евродак и ВИС

С цел да се извлекат евентуални поуки за ШИС бяха изследвани двете съществуващи системи на ЕС, използващи AFIS.

Както се посочва в годишния доклад за 2014 г. на Европейската агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (eu-LISA), в Евродак са регистрирани 2,7 милиона набора пръстови отпечатъци (от 10 отпечатъка) и общо са извършени 756 368 операции. В резултат на предвидените в системата процедури за качество процентът на отхвърлените отпечатъци заради неотговарящо на стандартите качество е бил 4,49 %, като в тези случаи се е наложило повторно снемане и подаване в системата на отпечатъците. Размерът на базата данни е близо до потенциала на ШИС, но обемът на операциите е много по-малък, а времето за отговор много по-дълго, отколкото се изисква за ШИС: спешното сравнение в Евродак се извършва в рамките на един час, а в ШИС очакваното време би било секунди поради силно различаващите се оперативни сценарии.

ВИС съдържа около 20 милиона набора отпечатъци (от 10 отпечатъка). По принцип с ВИС се извършват проверки по границите, например за да се удостовери дали дадено лице е действителният кандидат за виза. Въпреки това във ВИС се извършва също така търсене при съпоставяне „едно към много“ за нови кандидати за виза и при гранични проверки на втора линия, като се използва пълният набор от 10 отпечатъка. Средно между 20 000 и 30 000 такива идентифицирания се извършват всеки ден, като върховият темп е 3000/час. Очакваното време за отговор за идентифициране е под двадесет минути (под три секунди за проверка при съпоставяне „едно към едно“ с използване на един до четири пръста за типична гранична проверка).

2.4 AFIS на държавите членки и на трети държави

Изследването установи, че AFIS на националната криминална полиция в държавите членки могат да бъдат по-големи от очаквания обем за AFIS на ШИС поради запазването на мащабен обем информация. Двете изследвани системи в САЩ съдържат десетки милиони набори отпечатъци. ШИС може да съхранява отпечатъци само в сигналите за лица. Към 1 януари 2015 г. броят на сигналите за лица в ШИС е бил малко под 800 000.

2.5 Предизвикателствата, свързани с въвеждането на технологията AFIS

Предизвикателствата, свързани с въвеждането на технологията AFIS, могат да бъдат обобщени, както следва:

- Случаи на използване
- Ефективност
- Качество
- Скорост (време за отговор)
- Размер на базата данни
- Капацитет за сравняване
- Брой на операциите/сравненията в периоди на върхово потребление

- Стратегия за управление на заявките
- Формати за обмен
- Архитектура на системата: централизирана или на няколко места
- Вид данни, които се обработват — формат на отпечатъците
- Латентни отпечатъци

2.6 Заключение

Както бе посочено в уводната част на настоящата глава, технологията е налична и е готова за интегриране. Комисията също така е изтъкнала предизвикателствата, които трябва да бъдат преодоляни. Препоръките за успешно въвеждане и за справяне с тези предизвикателства се съдържат в глава 4.

3. AFIS в ШИС

AFIS на ШИС трябва да обработва всички видове набори пръстови отпечатъци, които ще бъдат генерирани. Това ще включва:

- плоски пръстови отпечатъци и пръстови отпечатъци по обиколката на пръста;
- бързи проверки, при които се сканират примерно само два пръста;
- латентни отпечатъци, събрани на местопрестъпление.

3.1 Защита на данните

Всяко обработване на пръстови отпечатъци в ШИС II, включително съхранението и използването с цел определяне на самоличността, трябва да се извършва при спазване на съответните разпоредби за защита на данните в правните инструменти за ШИС II и приложимите национални разпоредби за защита на данните, с които се прилагат Директива 95/46/ЕО⁵ и Рамково решение 2008/977/ПВР⁶. И двата правни инструмента се прилагат за обработката на пръстови отпечатъци на гражданите на трети държави, както и на гражданите на Съюза. Всяко използване на пръстови отпечатъци трябва да бъде разрешено от правото на Съюза или на държава членка. В съответствие с принципа на конкретизиране на целта, целите и способите за използването на пръстови отпечатъци в ШИС II трябва да бъдат ясно определени. Обработването на пръстови отпечатъци не следва да надхвърля необходимото за постигане на преследвания общ интерес и при необходимост към него следва да се прилагат подходящи гаранции. Въвеждането на тези нови функции в ШИС II следва — по подразбиране и като принципи на проектиране — да защита защитата на данните.

⁵ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни.

⁶ Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 г. относно защитата на личните данни, обработвани в рамките на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси.

3.2 Сценарии за използването на пръстови отпечатыци в ШИС

В ШИС могат да се предвидят два вида операции с пръстови отпечатыци:

- Създаване/актуализиране на сигнал с прилагане на пръстови отпечатыци
- Извършване на справки в базата данни на ШИС с използване на пръстови отпечатыци, вместо по име и дата на раждане. Тази справка също така ще се извършва преди въвеждането на нов сигнал, за да се провери дали лицето вече не фигурира в ШИС по друг сигнал.

Когато са налице пръстови отпечатыци, те трябва да се прилагат към сигнала в ШИС. Обстоятелствата, при които могат да се срещнат пръстови отпечатыци в ШИС, са изложени в подразделите по-долу. Всеки един от случаите е бил сравнен с други подобни „случаи на използване“, по които вече е направено обработване в AFIS на държави членки. В зависимост от сценария случаите до голяма степен са обхванати от случая на използване в изследването на JRC, описващ проверки със сравнение между набори от по 10 отпечатыка.

Освен когато в даден случай има предизвикателство от оперативен характер, като цяло качеството на отпечатыците е високо, тъй като както новите отпечатыци, снети от лицето, така и наборът от отпечатыци, съхраняван в базата данни, са взети в контролирани условия с възможност да се отхвърлят отпечатыци с лошо качество и те да бъдат снети отново.

Когато дадена държава членка създава сигнал, но не разполага с отпечатыци, с които да го допълни, друга държава членка, която вече се е сблъсквала с лицето, може да съхранява отпечатыци в националната си AFIS. В наръчника за SIRENE⁷ се описва изпращането на такива отпечатыци, които следва да бъдат приложени към сигнала. Тъй като отпечатыците може да са били взети в друга система, следва да се гарантира, че отпечатыците съдържат информация за своята „оценка на качеството“, за да може всяко използване на отпечатыците да се извършва в условията на необходимата информираност.

3.2.1 Отказ за влизане или пребиваване (Член 24 от Регламента)

Този сигнал за лица е най-често срещаният. При положение че подаващата го държава членка има достъп до лицето, което е обект на сигнал в ШИС (лице — обект на сигнал), ще бъдат снети 10 отпечатыка, които ще се добавят към сигнала и ще бъдат сравнени с дактилоскопните карти с 10 отпечатыка, които вече са в ШИС. Така могат да се установят връзки с други сигнали.

3.2.2 Арест с цел предаване или екстрадиране (Член 26 от Решението)

Възможно е към момента на подаване на сигнала да няма достъп до лицето — обект на сигнала, като в този случай няма да има отпечатыци. Въпреки това подаващата сигнала държава членка може вече да разполага с отпечатыците на лицето в националната си AFIS,

⁷ Приложение към Решение за изпълнение 2013/115/ЕС на Комисията относно наръчника за SIRENE и други мерки за прилагане на Шенгенската информационна система от второ поколение (ШИС II).

с които да допълни сигнала. Ще бъдат взети 10 отпечатъка, които ще се добавят към сигнала и ще бъдат сравнени с дактилоскопните карти с 10 отпечатъка, които вече фигурират в ШИС по други сигнали.

3.2.3 Изчезнали лица (Член 32 от Решението)

Отпечатъците на тези лица невинаги са на разположение към момента на създаване на сигнала. В определени случаи обаче — ако съществува национален регистър и законодателството дава възможност за това — отпечатъци могат да бъдат прехвърлени към сигнала.

В хода на разследването могат да се използват латентни отпечатъци на лицето за подаване на заявка в ШИС (но тези отпечатъци няма да бъдат запазени и да се съхраняват в базата данни). Ако това бъде направено, става дума не за създаване на сигнал, а за случай на извършване на справка.

3.2.4 Лица, които се издирват, за да съдействат в съдебно производство (Член 34 от Решението)

Възможно е невинаги да са налице отпечатъци — държавата членка обаче може да допълни сигнала с отпечатъци от националната си AFIS, когато това е позволено.

3.2.5 Проверки от разстояние или явни проверки (Член 36 от Решението)

Може да има случаи, в които не са на разположение отпечатъци. Естеството на проверките предполага, че отпечатъците вероятно няма да са достъпни на по-късен етап. Въпреки това подаващата сигнала държава членка може вече да разполага с отпечатъците на лицето в националната си AFIS, с които да допълни сигнала. Полицейските/граничните проверки могат да предоставят възможност за извършване на търсене спрямо тези отпечатъци.

3.2.6 Злоупотреба със самоличност (Член 36 от Регламента; Член 51 от Решението)

Със съгласието на лицето, станало жертва на злоупотреба със самоличност, държавите членки могат да добавят неговите отпечатъци към сигнала за лицето, извършило злоупотребата с тази самоличност. Тази мярка ще доведе до „актуализиране“ на сигнал, а не до „създаване“ на такъв. Тя позволява на органите да идентифицират и измамника, и жертвата, тъй като жертвата може при необходимост да докаже своята самоличност. След като е било намерено съответствие след търсене по име и дата на раждане при граничния контрол на първа линия, самоличността на жертвата може да бъде проверена на втора линия.

3.3 Количествено определяне на размера на AFIS на ШИС и на броя на операциите

Към момента на провеждане на изследването в ШИС имаше регистрирани около 5 500 набора пръстови отпечатъци. Държавите членки потвърдиха, че липсата на функция AFIS е фактор, ограничаващ качването на отпечатъци в ШИС.

3.3.1 Размер

Броят на сигналите за лица в ШИС е относително стабилен. Той може да се увеличи заради предложенията за добавяне на сигнали във връзка с решенията за връщане и свързана с тях забрана за влизане. Дори ако се стигне до увеличение, размерът на AFIS на ШИС се очаква да е по-малък от този на голяма държава членка и следователно не поражда технически проблеми във връзка с размера.

3.3.2 Обем на операциите

Има два вида операции, които следва да се вземат предвид:

- **Заявки/справки** Най-големият дял при използването на ШИС ще се дължи на заявките/справките. През 2014 г. до ШИС — националните копия или централната система — са били изпратени близо два милиарда заявки за всички категории сигнали. Това ще включва вече изпратените до ШИС справки, които ще бъдат подпомогнати от въвеждането на AFIS. Заявленията за издаване на визи чрез ВИС следва да бъдат проверявани в ШИС. Извършват се до 20 000—30 000 заявки за установяване на самоличност дневно. През 2014 г. Евродак е обработил 750 000 операции. Преди тези операции трябва да се направи справка във ВИС и ШИС с цел предотвратяването, разкриването и разследването на тероризъм и други тежки престъпления. Очаква се, че ще се извършват и проверки по пръстови отпечатъци. Проверките на шенгенските граници се извършват по име и дата на раждане. Предвижда се в бъдеще за гражданите на трети държави да се извършват проверки по пръстовите отпечатъци. Не всички сигнали съдържат отпечатъци и поради това не всички заявки за лица могат да се извършват по този начин; много проверки ще продължат да се извършват по име и дата на раждане. Не всички точки за достъп до ШИС могат да обработват заявки въз основа на отпечатъци.
- **Създаване/актуализиране/заличаване на сигнали.** През 2014 г. е имало 1,4 милиона операции по създаване/актуализиране/заличаване. 780 000 от тях са били свързани със създаването и актуализирането на сигнали за лица и следователно биха могли да включват добавянето на отпечатъци. Заличаването на данни за отпечатъци следва да бъде автоматизиран процес, който да се осъществява при заличаване на сигнал, но естествено следва да се предвиди капацитет за обработка.

Важно е да се гарантира, че е налице точна статистика за правилните мащаби на AFIS на ШИС. Опитът, придобит при разработването на националните AFIS, може да се използва в контекста на ШИС.

3.3.3 Стандарти за обмяна на пръстови отпечатъци

Стандартите на NIST и наръчникът за най-добри практики на Интерпол осигуряват подходяща база за този обмен.

3.3.4 Архитектура

Архитектурата на ШИС включва:

- Централна система, обработваща 20 % от операциите — пет държави членки използват централната система директно;
- Национални копия (80 % от операциите), които могат да бъдат:
 - „частични“ (само данни, съставени от думи и числа — девет държави членки имат такива копия) или
 - „пълни“ (данни, съставени от думи и числа плюс снимки и отпечатьци — 16 държави членки имат такива копия).

Необходима е централна AFIS, за да се предостави услуга за държавите членки, които не разполагат с национално копие, държавите членки с частично национално копие и дори за държавите членки, чието пълно национално копие не е налично по технически причини.

Всички операции по създаване/актуализиране/заличаване на сигнали предполагат използването на централната система. Добавянето на отпечатьци към даден сигнал ще изисква проверка на качеството от AFIS в централната система.

Операциите по създаване/актуализиране/заличаване, изпращани до централната система, се предават в рамките на три минути на националните копия. Ще е необходима централна AFIS, която да поддържа тези операции.

Съгласно правните инструменти за ШИС II търсенето в националното копие трябва да дава същите резултати като търсенето в базата данни на ШИС. Съблюдаването на тази концепция за проверки, извършвани по имена и числа, ще трябва да се приложи и за търсенето по пръстови отпечатьци.

Ако държава членка въведе своя собствена AFIS като част от национално копие, тя ще трябва да предлага същите резултати по отношение на идентификацията като централната AFIS. От техническа и юридическа гледна точка е възможно AFIS да бъде част от национално копие, но осигуряването на едни и същи резултати ще бъде предизвикателство.

Централизираната архитектура е по-лесна за управление от гледна точка на качеството, но трябва да е в състояние да се справя с изпратените към нея заявки. Архитектура, състояща се от централна AFIS наред с други AFIS в пълните национални копия, ще разпределя заявките, но ще бъде изправена пред горепосоченото предизвикателство. То може да бъде преодоляно чрез използването на един и същ софтуер за всички AFIS.

След като се вземе решение за цялостната архитектура, трябва да се разгледа въпросът дали различните случаи на използване следва да се обработват по един и същ начин, или разликите в обема или времето за отговор биха били аргумент в полза на успоредни работни потоци или подсистеми в рамките на AFIS.

Някои операции по правоприлагане или граничен контрол ще изискват време за отговор под 30 секунди, но например в консулските служби може да е необходимо време за отговор само под пет минути.

В контролирани ситуации в полицейски участък може да се изисква време за отговор под 10 минути. Важно е да се направи оценка на работното натоварване, предвидено в тези случаи на използване, и на определението за приоритет при обработването на заявките. Използването на филтри като възраст и пол може да намали броя на наборите отпечатъци, спрямо които се правят сравнения, и по този начин да подобри времето за отговор.

И накрая, AFIS на ШИС ще трябва да въведе процедурите за оценка и докладване, предвидени в правните инструменти за ШИС II.

4. ПРЕПОРЪКИ

Предходните глави потвърждават, че технологията AFIS е налична и готова за интегриране. Освен това Комисията счита, че следва да се обмисли изпълнението на следните 19 препоръки с цел да се подпомогне успешното внедряване и използване на AFIS в ШИС:

1. **Необходимост от допълнителна статистика** относно броя на справките за лица годишно и техния оперативен контекст, за да се оценят правилно размерът и капацитетът за обработване на AFIS.
2. **Популяризиране на най-добри практики** за AFIS на ШИС въз основа на експертния опит, натрупан при разработването и управлението на националните AFIS.
3. **Общ стандарт за обмен** — контейнерите на NIST (NIST containers) осигуряват подходяща база за обмена на данни за пръстови отпечатъци. Следва да се разработи автоматична проверка за осъществяването на обмена.
4. **Взаимно допълване между механизма от Прюм и ШИС II** — следва да се изясни характерът на взаимното допълване между механизма от Прюм и AFIS на ШИС, за да се избегне припокриване⁸.
5. **Специални подсистеми** — поради различните случаи на използване, особено във връзка с обема и времето за отговор, следва да се обмисли въвеждането на успоредни работни потоци или на специални подсистеми.
6. **Висококачествена процедура за регистриране** — във фазата на регистриране на данните следва да се отдава предпочитание на използването на електронни сканиращи устройства за снемане на отпечатъци „на живо“ и на опитни оператори.
7. **Съхранение на множество набори от данни** — с цел да се поддържа стратегия за сравнение спрямо комбинирани набори отпечатъци.

⁸ Пръстовите отпечатъци, съхранявани в ШИС II, са приложени към сигнали, а достъпът до ШИС II се осъществява в хода на граничен контрол и проверки, извършвани от правоприлагащите органи. Въз основа на Решение 2008/615/ПВР механизмът от Прюм дава възможност за подаване на заявки към AFIS на националната криминална полиция. За разлика от ШИС II, механизмът от Прюм не предвижда достъп до данни за пръстови отпечатъци в реално време и може да се използва само в отделни случаи при разследване.

8. **Контролиран трансфер на набори от данни** — AFIS на ШИС следва да приема отпечатъци, генерирани в други системи, при условие че параметрите на тези системи са запазени във включения в сигнала набор от данни.

9. **Качество на устройствата за получаване на изображения**

- а. **Надзор от оператор** — подходящо обучение за регистриране на данните
- б. **Подходящ датчик** — следва да се отдава предпочитание на електронните сканиращи устройства за снемане на отпечатъци „на живо“.
- в. **Много добър графичен потребителски интерфейс (GUI)** – за да се осигури обратна информация в реално време за получените данни.
- г. **Подходящо взаимодействие с потребителите** — процедурата за регистриране на данните следва да е лесна за прилагане.
- д. **Подходяща среда** — от гледна точка на осветлението, температурата и фона.
- е. **Поддръжка на датчика** — тя следва да е редовна и системна.

10. **Алгоритми за оценка на качеството**

- а. **Придържане към стандарти** – използване на утвърдени стандарти за измерване на качеството.
- б. **Корективни мерки** — за да се получат отпечатъци със задоволително качество.

11. **Качество на системите за идентификация**

- а. **Обработка, основана на качеството** — включително използване на допълнителни инструменти, като например алтернативни функции за извличане на характеристики и насочени към определени процеси алгоритми за сравнение.
- б. **Обединяване, основано на качество** — комбиниране на различни проби, за да се даде възможност за извършване на проверки спрямо комбинирани набори отпечатъци.
- в. **Замяна/актуализиране на образа** — използване на най-добрите проби при генерирането на образците в AFIS.
- г. **Мониторинг** — изготвяне на статистика за всеки вид приложение, за обектите, устройствата и операторите.

12. **Случаи, свързани с деца** — особено когато става въпрос за изчезнали лица, AFIS на ШИС следва да може да адаптира процеса на сравняване, когато е ясно, че децата са пораснали след получаването на отпечатъците.

13. **Централна служба за проверка на качеството** — за да се проверява качеството на отпечатъците спрямо стандартите за измерване на качество на AFIS на ШИС.

14. **Докладване за дактилоскопни карти с по-ниско качество** — когато качеството на даден набор от данни, предложен за регистриране или добавяне към сигнал, не е на равнището, изисквано от AFIS на ШИС, в сигнал или в самата карта на набора от данни.

15. **Интегритет на базата данни** — използване на най-добри практики за намаляване на риска от непоследователност или грешни данни, включително отпечатъци, регистрирани в базата данни.

16. **Справки**

- а. **Висока разделителна способност (1000dpi⁹)** — за да се предвиди възможност за съхраняване на отпечатъци при по-висока разделителна способност, когато в държавите членки се внедрят скенери от по-висок клас.
- б. **Плоски пръстови отпечатъци и пръстови отпечатъци по обиколката на пръста** — на държавите членки следва да се позволи, само по отношение на справките, да ограничат събирането на отпечатъци до плоски отпечатъци.
- в. **Бърза проверка по два отпечатъка** — възможност за извършването на бързи справки.

17. **Подходящо време за отговор** — за справяне с три вида индикативна продължителност на времето за отговор въз основа на различните оперативни сценарии: а) много кратко (под 30 секунди); б) средно (под пет минути); в) по-дълго (до десет минути);

18. **Приоритет на заявките** — определяне на равнища на приоритет за обработването на заявките, за да може AFIS на ШИС по-добре да се справя с натовареността на системата.

19. **Показател за ефективността** – разглеждане на ранен етап на възможността за планиране на оценки на ефективността на AFIS на ШИС.

5. СЛЕДВАЩИ СЪПКИ — ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Завършването на изследването и представянето на настоящия доклад на Европейския парламент за консултация са първите стъпки за осигуряване на функцията AFIS в средата на ШИС. От практическа гледна точка, най-общо описанието на дейностите, които трябва да се осъществят сега, заедно с eu-LISA и държавите членки, може да се обобщи по следния начин:

- (1) Определяне на изискванията за специалната проверка на качеството с цел да се удостовери придържането към минимален стандарт за качеството на данните. Спецификациите следва да бъдат включени в решение за изпълнение на Комисията.
- (2) Финализиране на изискванията по отношение на потребителите и на мащабите на търсената система.
- (3) Определяне на архитектурата на търсената система. Тя следва да бъде включена в решение за изпълнение на Комисията.
- (4) Определяне на техническите спецификации и на графика за въвеждане.

⁹ Точки на инч.

(5) Изпълнение на проекта, водещ до въвеждането на AFIS на ШИС.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Функцията AFIS вече е неразривно свързана с базите данни в областта на правоприлагането и граничния контрол. ШИС е една от тези бази данни и пълният капацитет и полза от сигналите за лица няма да бъдат реализирани без подкрепата на AFIS.

Предвид анализа и забележките, обобщени в настоящия доклад, Комисията представя заключението, че технологията AFIS е достигнала достатъчно ниво на готовност и наличност, за да бъде интегрирана в ШИС. В настоящия доклад се съдържа и преглед на предложенията на Комисията, които ще бъдат разгледани при въвеждането и използването на AFIS на ШИС в оперативна среда.